

רקע

בכוחו של מפגש עדות עם מי שחווה את אירועי ה-7 באוקטובר או התמודד עם כאב השכול, האובדן, השיקום והצמיחה לחזק את חיילי צה"ל ומפקדיו במשימתם ולהעמיק את הבנתם על משמעות ייעודו של צה"ל בהגנת המדינה ואזרחיה.

המפגש עשוי לעורר מחשבות ותחושות שונות - אישיות, מקצועיות וערכיות. מטרת שיחת העיבוד לאחר המפגש היא לאפשר למשתתפים לעצור, לתת מקום למה ששמעו ולמה שהתעורר בהם בעקבותיו, ולברר את המשמעות שהם מבקשים לקחת ממנו להמשך.

השיח אינו מיועד לנתח את סיפורם של אנשי העדות, אלא להתבונן באופן שבו המפגש פגש אותנו - כבני אדם, כמפקדים וכמשרתים בצה"ל.

דגשים לקראת שיח

- יש ליצור מרחב מכבד המאפשר שיתוף, אך אינו מחייב אותו. חשוב להכיר בכך שאנשים שונים מגיבים באופן שונה למפגש מסוג זה, ואין דרך אחת "נכונה" לחוות אותו או לדבר עליו.
- במהלך השיחה מומלץ להתמקד בשאלות המנחות עיבוד וחשיבה: מה נגע בי? מה עורר בי מחשבה? מה אני מבין אחרת בעקבות המפגש? מה אני מבקש לקחת ממנו איתי?
- יש להימנע משיפוט של הסיפור או של הבחירות שעליהן שמענו, וכן מהשוואה בין חוויות של משפחות, חללים, חטופים או פדויי שבי.
- יש לשמור על כבודם ועל פרטיותם של האנשים שאת סיפורם שמענו, אין לעסוק בפרטים אישיים שאינם נדרשים לצורך העיבוד.
- יש לתת מקום למנעד רחב של תגובות - כאב, הזדהות, כעס, גאווה, תחושת אחריות, חוסר אונים, תקווה, שאלות או מורכבות. גם קושי לנסח תחושה או חוסר רצון לשתף הן תגובות לגיטימיות.
- מטרת השיחה אינה להגיע למסקנה אחידה, אלא לאפשר לכל משתתף לברר לעצמו מה משמעות המפגש עבורו.

שלב א': סבב שיתוף קצר

שאל:

- במילה אחת או במשפט קצר - עם מה אתם יוצאים מהמפגש?
- מומלץ לבקש מכל משתתף לכתוב את המילה או המשפט**
- שלב זה מאפשר לכל חייל לבחור את מידת החשיפה שלו בעיבוד והשיתוף.

שלב ב': העמקה ושיתוף

בהתאם לאופי הקבוצה ולמפגש שהתקיים ניתן להעמיק את השיתוף והשיח. תוכלו להיעזר בשאלות הבאות:

- מה מתוך הדברים ששמעתם נשאר איתכם במיוחד? תוכלו לבחור אמירה, תחושה או מחשבה שאתם מוצאים את עצמכם חוזרים אליה.
- האם היה במפגש משהו שהפתיע אתכם, או גרם לכם להסתכל אחרת על מה שחשבתם שאתם מכירים?
- אילו תחושות עורר בכם המפגש? תנו מקום גם לתחושות מורכבות או סותרות.
- מה למדתם מהאדם שפגשתם - על התמודדות, בחירה, אחריות, תקווה או משמעות?
- כיצד המפגש גרם לכם לחשוב אחרת על השירות שלכם או על האחריות המוטלת עליכם במסגרת התפקיד?
- האם שמעתם היום דברים שאתם מרגישים שילוו אתכם בהמשך? מדוע?
- מה המפגש שחוויתם מלמד על האנשים שנמצאים מאחורי המילים "שכול", "חטופים", "שבי" ו"מלחמה"?
- מה אנחנו מבקשים לקחת מהמפגש הזה איתנו - כבני אדם וכמשרתים בצה"ל?

שלב ג': סיכום

הנחה את המשתתפים לחזור למילה או המשפט שכתבו לעצמם בפתיחת השיחה.

שאל:

- לאחר השיחה שחוויתם, האם הייתם בוחרים באותה מילה שבה פתחתם? האם נוסף לה משהו?
- אם הייתם צריכים לקחת מהמפגש הזה מחשבה אחת שתלווה אתכם מכאן והלאה - מה היא הייתה?

סכם באמצעות הדגשים הבאים:

- ביום הזיכרון ל-7 באוקטובר, עוצרת מדינת ישראל כולה, ובתוכה גם צה"ל, כדי לזכור את הנרצחים במתקפה ואת הנופלים מכוחות הביטחון, ההצלה והרפואה, אשר חרפו נפשם בקרבות – **ננצור את זכרם ונשאב השראה מדמותם**. נספר את קורותיהם של החטופים שסבלו מידו האכזרית של האויב שהחזיקם בתנאים לא אנושיים.
- **נעלה על נס את גבורתם של אזרחים, אנשי כוחות הביטחון וההצלה, מפקדים וחילים שפעלו במהלך ה-7 באוקטובר**, קראו "הנני" ופעלו במסירות נפש להצלת חיים.
- **ניישיר מבט אל הכישלון ונבטיח לפעול לילות כימים ליישום לקחי תחקירי ה-7 באוקטובר**. נדגיש את מחויבותנו לתיקון ולשינוי, גם נוכח האתגרים המורכבים העומדים לפתחנו.
- דווקא מתוך הזיכרון, נדגיש את החזון העומד בבסיסו של ההמנון הלאומי שלנו **"להיות עם חופשי בארצנו"**. **נישא את עינינו אל התקווה**, נזכור כי כבר ידענו ימים קשים כעם, ונבטיח לעמוד במשימות שעוד נכוננו לנו כחברה, כעם וכצבא - **למען עתיד טוב יותר**.
- נוסיף לפעול בשליחות ובאחריות לעמידה במשימותינו. **נתחייב לפעול בכל מקום ולמול כל איום, בנחישות ובמקצועיות, לאורו של מצפן ערכי חד, כדי להגן על מדינת ישראל אזרחיה**.